

Protokół
XXXIV posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w dniu 9 grudnia 2021 roku

I. Otwarcie posiedzenia i powitanie gości

Prof. Z. Marciniak, Przewodniczący Rady Głównej przywitał członków Rady, nowo wybranych członków Rady kolejnej kadencji, prof. H. Paluszkiewicz, Przewodniczącą Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej, przedstawicieli gremiów akademickich oraz zaproszonych gości.

II. Przedstawienie sprawozdania z działalności Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2021 r.

Prof. H. Paluszkiewicz stwierdziła, że pierwszy rok pracy Komisji w nowym składzie nie był rokiem łatwym. Działania były utrudnione ze względu na pandemię i ograniczenia proceduralne. Nie pozwoliło to Komisji wyjść z zaległości pozostałych z poprzedniej kadencji, która także pracowała w warunkach pandemii. Problemem była również niewystarczająca liczba pracowników MEiN skierowanych do obsługi Komisji. Obecnie są to trzy osoby, które oprócz KD przy Radzie Głównej, zapewniają obsługę Komisji Dyscyplinarnej przy Ministrze oraz Rzeczników Dyscyplinarnych Ministra, a oprócz tego wykonują zadania wynikające ze spraw departamentalnych.

Z lat 2019-2020 pozostały 24 sprawy. W 2021 r. wpłynęło 20 spraw, 15 z nich to sprawy pierwszoinstancyjne, 5 – drugoinstancyjne. Dotyczą one zasadniczo zażaleń od orzeczeń czy postanowień uczelnianych komisji dyscyplinarnych i Komisji Dyscyplinarnej Ministra. Nowe sprawy to wnioski uczelnianych rzeczników dyscyplinarnych o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych wobec nauczycieli akademickich. Wśród spraw znalazły się nieprawidłowe relacje z innymi nauczycielami akademickimi (w tym mobbing i przemoc), przywłaszczenie autorstwa cudzego utworu, niewłaściwe prowadzenie zajęć, autoplgiat, nieprawidłowe relacje ze studentami wynikające z niewłaściwego zrozumienia pozycji nauczyciela akademickiego, żądanie przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej w związku z powoływaniem się na wpływy w uczelni albo zajmowanym stanowiskiem czy pełnieniem funkcji w uczelni, a także fałszowanie wyników badań naukowych.

Przewodnicząca poinformowała, że rozstrzygnięcia zapadające przed KD bywają zaskarżane przez strony. W 2021 r. do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wysłano 7 spraw.

W dyskusji dotyczącej konieczności powoływania doktorantów do składów orzekających głos zabrali mgr Ł. Kierznowski, prof. Z. Marciniak oraz prof. J. Szambelańczyk.

III. Przedstawienie sprawozdania z działalności Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2021 r.

Prof. Z. Marciniak przedstawił informacje podsumowujące doświadczenia z czterech lat kadencji Rady. Odbyły się 34 posiedzenia plenarne, 43 posiedzenia Prezydium. Do chwili obecnej podjętych zostało 199 uchwał i 31 stanowisk. Sprawozdanie zawiera listę uchwał z podziałem na grupy: uchwały dotyczące projektów ustaw, rozporządzeń, sprawozdań i planów działalności agencji NCBR i NCN oraz regulujące sprawy wewnętrzne Rady.

Rada odbyła 31 debat tematycznych dotyczących kluczowych spraw dla nauki i szkolnictwa wyższego, poprzedzonych referatami ekspertów. Niektóre z nich obejmowały szczegółowe kwestie, jak kształcenie nauczycieli czy kształcenie lekarzy. Inne miały bardzo ogólny charakter, np. na temat wolności akademickiej czy mobbingu

i molestowania. Prof. Marciniak zachęcił do zapoznania się z dokumentami oraz prezentacjami ilustrującymi referaty, które są dostępne na stronie internetowej Rady, i do ich upowszechniania.

Profesor przypomniał sposób funkcjonowania Rady. Powołane zostały cztery komisje: Komisja Ekonomiczno-Prawna, Komisja Kształcenia, Komisja Nauki oraz Komisja ds. Międzynarodowych. Przygotowują one opinie o przedłożonych Radzie projektach aktów prawnych i innych dokumentach oraz podejmują swoje własne inicjatywy. Wnioski komisji są przedstawiane przez jej przewodniczącego w czasie posiedzenia Prezydium Rady, a po zatwierdzeniu przez Prezydium są prezentowane, w formie projektu uchwały bądź stanowiska, podczas posiedzenia plenarnego Rady i poddawane dyskusji. Przyjęta procedura pozwala Radzie na dokładne przyjrzenie się rozpatrywanej kwestii i podjęcie przemyślanych uchwał i stanowisk.

Przewodniczący zwrócił się z podziękowaniem do wiceprzewodniczących Rady za wsparcie w kierowaniu Radą oraz członków komisji i ich przewodniczących za pracę włożoną w przygotowywanie opinii. Podziękował również pracownikom biura Rady za dobrą współpracę.

Prof. Z. Marciniak przedstawił najważniejsze sprawy, którymi Rada zajmowała się w czasie swojej kadencji, a które mają otwarty charakter i wymagają stałego monitorowania.

1. Ścisłe współdziałanie z najważniejszymi instytucjami środowiska nauki i szkolnictwa wyższego
2. Stała presja na zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania nauki i szkolnictwa wyższego oraz racjonalnego gospodarowania zasobami jako niezbędnego warunku stabilnego rozwoju innowacyjnej gospodarki i rozwoju społecznego
3. Wypracowanie koncepcji komunikacji ze społeczeństwem umożliwiającej skuteczną realizację społecznej odpowiedzialności nauki
4. Analiza porównawcza procesów biegnących w autonomicznych uczelniach w zakresie gospodarowania subwencją, zarządzania polityką naukową oraz zasobami kadrowymi
5. Analiza procesów ewaluacji działalności naukowej oraz jakości kształcenia
6. Analiza znaczenia czasopism i monografii naukowych dla rozwoju nauki, gospodarki oraz społeczeństwa w Polsce
7. Nauka i szkolnictwo wyższe w Polsce w kontekście międzynarodowym
8. Analiza jakości kształcenia nauczycieli w Polsce i jego efektów dla oświaty w Polsce

Minister W. Murdzek podziękował prof. Z. Marciniakowi oraz wszystkim członkom Rady za bardzo intensywną i ważną pracę. Przypomniał, że gdy w ubiegłym roku objął stanowisko Ministra, pierwszym gremium związanym ze szkolnictwem wyższym, w którego obradach uczestniczył, była właśnie Rada Główna. Jedną ze spraw zasygnalizowanych podczas debaty była potrzeba wsparcia studenckich kół naukowych. Min. Murdzek stwierdził, że było to dla niego impulsem do podjęcia działań, które zaowocowały programem ministerialnym skierowanym do kół studenckich. Minister podkreślił wagę dobrej komunikacji ze społeczeństwem, informowania o osiągnięciach nauki, które mają pozytywny wpływ na życie obywateli, aby wszyscy mogli dostrzec zasadność inwestowania w naukę. Następnie poinformował, że w najbliższym czasie zostanie powołany Zespół do spraw rozwiązań dotyczących wynagrodzeń na uczelniach

publicznych, któremu będzie przewodniczył. W jego skład wejdą przedstawiciele KRASP, KRePUZ, KSN NSZZ „Solidarność”, RSWiN ZNP, RGNiSW oraz Dyrektorzy Departamentów MEiN – DBF, DPSWiN, DSW. Zadaniem Zespołu będzie dokonanie analizy aktualnego stanu wynagrodzeń w uczelniach publicznych i przygotowanie propozycji rozwiązań w tym zakresie.

Prof. W. Banyś stwierdził, że pracował w Radzie z wielką przyjemnością, a debaty Rady dotyczyły ważkich spraw. Po tym odniósł się do wypowiedzi Min. W. Murdzka. Zgodził się, że sposób narracji w komunikacji z szeroko rozumianym społeczeństwem, w tym z politykami, jest niezwykle istotny. Jeśli argumenty merytoryczne nie przekonują rozmówców, warto podnieść argument, że każda złotówka zainwestowana w uczelnie daje 5 zł zysku (informacja na podstawie badań przeprowadzonych przez SGH).

Prof. A. Więcek, Wiceprzewodniczący Rady, w imieniu członków Rady, podziękował prof. Z. Marciniakowi za doskonale przewodniczenie. Wiedza i doświadczenie Przewodniczącego pozwoliły Radzie wypracować i wnieść swój wkład na rzecz środowiska nauki i szkolnictwa wyższego.

Podziękowania za dobrą i owocną współpracę z Radą Główną wyrazili: prof. W. Tłokiński, Przewodniczący KRZaSP, M. Grochowski, Przewodniczący PSRP, J. Olszewski, Przewodniczący KRD.

Prof. Z. Marciniak przekazał na ręce Min. W. Murdzka podziękowania dla dyrektorów departamentów za dobre współdziałanie, w tym również za przedstawianie informacji dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki podczas posiedzeń Rady.

Na zakończenie tej części posiedzenia, Min. W. Murdzek złożył uczestnikom posiedzenia życzenia świąteczne, które prof. Z. Marciniak odwzajemnił w imieniu osób obecnych na sali i uczestniczących online. Następnie życzył członkom nowej Rady dobrego startu i zaprosił na inauguracyjne posiedzenie w dniu 13 stycznia 2022 r.

IV. Przyjęcie porządku obrad

Rada jednogłośnie przyjęła przedstawiony porządek obrad.

V. Informacje i sprawy bieżące

Prof. Z. Marciniak poinformował, że:

- wpłynął projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w zakresie łagodzenia skutków ewaluacji dla szkół doktorskich. Rada rozpatrzy ten projekt w trybie obiegowym;
- wejdzie w skład Zespołu do spraw rozwiązań dotyczących wynagrodzeń na uczelniach publicznych.

VI. Zatwierdzenie sprawozdania z działalności Rady

Rada jednomyślnie zatwierdziła sprawozdanie z działalności w 2021 r.

VII. Zaopiniowanie projektów aktów prawnych

Brak.

VIII. Sprawy różne i wolne wnioski

Przewodniczący czterech komisji Rady, prof. M. Krawczyński, prof. B. Marciniak, prof. J. Szambelańczyk, prof. T. Szapiro, podziękowali członkom komisji za owocną współpracę.

Prof. Z. Marciniak podziękował prof. J. Żmii za przewodniczenie Komisji Uprawnień, która funkcjonowała w pierwszym roku obecnej kadencji. Prof. J. Żmija podziękował byłym członkom Komisji.

Do podziękowań i gratulacji przyłączyli się również: prof. W. Banyś, prof. T. Miczka, prof. A. Przyłuska-Fischer, prof. J. Szambelańczyk, prof. T. Szapiro, prof. A. Więcek.

Prof. Z. Marciniak przypomniał o wstępnym ustaleniu, przyjętym podczas listopadowego posiedzenia, dotyczącym przygotowania publikacji na temat finansowania nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce (będącego rozszerzeniem Stanowiska Nr 31/2021) przez członków obecnej Rady, już po zakończeniu kadencji.

Prof. T. Miczka przygotował pamiątkową broszurkę, która zawiera zestaw myśli oraz cytatów wypowiedzianych przez Przewodniczącego Rady podczas posiedzeń. Prof. J. Szambelańczyk zacytował kilka z nich, co spotkało się z entuzjastycznym przyjęciem uczestników posiedzenia.

IX. Przyjęcie protokołów posiedzeń Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego: XXXII – 14 października 2021 r. oraz XXXIII – 18 listopada 2021 r.

Rada przyjęła protokoły.

X. Zamknięcie posiedzenia

Prof. Z. Marciniak podziękował członkom Rady za udział w obradach, złożył życzenia świąteczne i zamknął ostatnie posiedzenie Rady XI kadencji.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Zbigniew Marciniak

Załączniki:

1. Porządek obrad
2. Sprawozdanie z działalności Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2021 r.